

Notă informativă
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea și abrogarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea și abrogarea unor acte normative a fost elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Prezentul proiect este elaborat în vederea aplicării noilor prevederi adoptate prin Legea nr. 137/2020 pentru modificarea unor acte normative, care vizează domeniul ocupării forței de muncă și migrației forței de muncă. Menționăm că, la etapa de proiect prezenta lege a fost supusă analizei impactului de reglementare. Astfel, modificările propuse în domeniul ocupării forței de muncă au drept scop de a facilita implementarea Legii 105/2018 și de a spori calitatea serviciilor și măsurilor de ocupare a forței de muncă prestate de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM). În domeniul migrației de muncă, în temeiul Legii, se propune instituirea unui mecanism de aplicare a prevederilor ce țin de emigrarea în scop de muncă per ansamblu și reglementări specifice privind modalitatea de intermediere și plasare în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, astfel nu presupune transpunerea unor norme adoptate la nivel UE.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
În domeniul ocupării forței de muncă: Proiectul prevede modificarea Hotărârii Guvernului nr.1276/2018 cu privire la aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă, și anume: <i>Anexa nr. 1 Procedura de înregistrare cu statut de șomer și scoatere din evidență a șomerilor</i> a fost modificată conform prevederilor pct. 9 și 10, Capitolul II al Legii 137/2020 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse noi prevederi la art. 20 și 21 al Legii 105/2018. Printre modificări se numără: definirea condiției „nu are un loc de muncă”; excluderea barierelor ce țin de înregistrarea statutului de șomer conform domiciliului sau reședinței. Urmare a modificărilor persoanele se pot adresa pentru înregistrarea cu statut de șomer la orice subdiviziune teritorială. <i>La Anexa nr. 2 Procedura de formare profesională a șomerilor prin cursuri de calificare, recalificare, perfecționare și specializare</i>, principalele modificări sunt: -realizarea cursurilor de formare profesională, nu doar de către furnizorii acreditați, dar și de cei autorizați provizoriu; - cursurile de formare profesională a șomerilor se vor organiza în conformitate cu Regulamentul cu privire la formarea profesională a șomerilor, aprobat prin Ordinul comun al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr.1485/ 2019 și nr. 1713/ 2019 al Ministerul Educației Culturii și Cercetării; - posibilitate direcționării șomerului către un alt furnizor de formare profesională, în caz în care în cadrul instituției la care a fost înmatriculat șomerul nu mai este posibilă continuarea cursului; - identificarea necesităților de formare profesională a șomerilor se va face, prioritar, în baza cererii pieței muncii; <i>Anexa nr. 3 Procedura de instruire la locul de muncă în cadrul unități</i> a fost expusă în redacție nouă. Proiectul stabilește modul și condițiile de organizare, desfășurare și finanțare a instruirii la locul de muncă în cadrul unității a șomerilor de către ANOFM în baza raporturilor contractuale între Agenție și furnizorul de servicii de formare profesională, precum și în baza raporturilor contractuale între subdiviziunea teritorială, șomer și angajator, conform modelului-tip. De asemenea, proiectul stabilește ca beneficiari ai instruirii la locul de muncă, pe lângă șomerii care nu au o profesie sau meserie și

șomerii care au o profesie sau meserie care nu este solicitată pe piața muncii locale.

Totodată, identificarea necesităților de instruire la locul de muncă a șomerilor se va face, prioritar, în temeiul cererii pieței muncii.

Proiectul stabilește și o serie de detalii legate de modul de acordare a subvenției, calcularea și achitarea acestei plăți.

Modificările la *Anexa nr. 4 Procedura de desfășurare a stagiului profesional* sunt, mai curând, de ordin tehnic, decât de conținut. Totodată, prin proiect au fost stipulate obligațiile șomerului-stagiar.

La *Anexa nr. 5 Procedura de subvenționare a locurilor de muncă* se propun modificări, precum:

- angajarea șomerilor cu contract individual de muncă pe o durată determinată de cel puțin 18 luni;
- angajatorii pot beneficia de subvenția acordată în baza prezentei proceduri, dacă angajează șomeri tineri cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani: din familii defavorizate, orfani, rămași fără îngrijirea părinților, aflați sub tutelă sau curatelă;
- reglementări privind cazurile în care angajatorul este obligat să restituie subvenția și excepțiile de la aceste prevederi.

Modificările la *Anexa nr. 6 Procedura de acordare a subvențiilor pentru crearea sau adaptarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități* prevăd:

- angajarea șomerilor cu dizabilități cu contract individual de muncă pe o durată determinată de cel puțin 18 luni;
- direcționarea pentru angajare a persoanelor cu dizabilități cărora li se recomandă încadrarea în câmpul muncii în baza certificatului de încadrare în grad de dizabilitate;
- definirea noțiunii „adaptarea locului de muncă”;
- termenul de la achiziționarea, instalarea echipamentele, dispozitivele și tehnologiile de asistare, pentru crearea locului de muncă a fost extins până la 60 zile lucrătoare;
- termenul de păstrare a locului de muncă de către angajatori, beneficiari ai subvenției, v-a constitui nu mai puțin de 18 luni și nu 36 cum este conform redacției actuale, cu scopul sporirii atractivității aceste măsuri de ocupare a forței de muncă;
- în cazul angajării persoanelor cu dizabilități de grad accentuat și sever, subvenția va constitui 75%, din costurile necesare creării sau adaptării locului de muncă, suportate de către angajator;
- la solicitarea angajatorului, subvenția pentru crearea sau adaptarea locurilor de muncă, poate fi acordată concomitent cu subvenția prevăzută la art. 36 din Legea 105/2018;
- reglementări privind condițiile de restituire a subvenției.

La *Anexa nr. 8 Procedura de acordare a consultanței, asistenței și sprijinirii inițierii unei afaceri* proiectul prevede următoarele modificări:

- reglementarea costurilor neeligibile pentru finanțare;
- redefinirea componenței Comitetului de evaluare, care se va constitui la nivel local și a atribuțiilor acestuia;
- locul de muncă urmează a fi creat și dotat în termen de 60 zile lucrătoare, de la data semnării contractului de finanțare;
- subvenția se va acorda solicitanților de subvenții într-o singură tranșă, în termen de 30 de zile de la data încheierii contractului de finanțare, între subdiviziunea teritorială și beneficiar;
- termenul de menținere a locului de muncă creat, v-a constitui nu mai puțin de 18 luni și nu 36 cum este conform redacției actuale, cu scopul sporirii atractivității aceste măsuri de ocupare a forței de muncă;
- includerea prevederilor privind condițiile de restituire a subvenției.

La *Anexa nr. 9 Procedura de susținere a proiectelor de inițiativă locale* se propun modificări, precum: redefinirea componenței Comitetului de evaluare, care se va constitui la nivel local și a atribuțiilor acestuia; ca confirmare a efectuării investiției, va servi și documentele ce atestă/confirmă efectuarea comenzii echipamentelor sau altor articole/elemente stipulate în planul de afacere; locul de muncă urmează a fi creat și dotat în termen de 60 zile lucrătoare, de la data constatării realizării investițiilor de

către angajator.

Principalele modificări la *Anexa nr. 10 Procedura de stimulare a mobilității forței de muncă* țin de abrogarea indemnizației unice de instalare. Conform noilor prevederi aprobate la Legea 105/2018, șomerul care se angajează, în bază de contract individual de muncă, la un loc de muncă într-o altă localitate selectată de subdiviziunea teritorială, la o distanță mai mare de 20 de km de localitatea în care își are domiciliul, beneficiază de o indemnizație unică de încadrare egală cu un salariu mediu lunar pe economie pentru anul precedent.

Modificările la *Anexa nr. 11, Procedura de examinare a cererii de stabilire a dreptului la ajutor de șomaj* țin de excluderea prevederilor ce țin de suspendarea plății ajutorului de șomaj pe perioada antrenării în măsuri active de ocupare a forței de muncă cu scopul sporirii protecției sociale a șomerilor și de restabilirea și acordarea repetată a ajutorului de șomaj.

Totodată, proiectul a fost suplinit cu *Anexa nr. 12 Procedura de angajare asistată a persoanelor cu dizabilități*. Procedura stabilește scopul, obiectivele și principiile angajării asistate, subiecții, modul de organizare și implementare a Procedurii, finanțarea și procurarea serviciilor de angajare asistată a persoanelor cu dizabilități.

Proiectul propune alinierea conceptului de „angajare asistată” la cele mai bune practici europene (EUSE) și oferirea prestatorilor de servicii sociale din domeniul privat și asociativ să ofere servicii de angajare asistată pentru persoanele cu dizabilități.

În domeniul migrației de muncă:

Se propune instituirea unui mecanism de aplicare a noilor reglementări adoptate cu privire activitatea de intermediere și plasare în străinătate în scop de muncă a cetățenilor Republicii Moldova, prin intermediul agențiilor private, dar și a reglementărilor ce țin de reglementarea raporturilor de muncă ce au loc în străinătate în partea ce ține de modalitatea de asigurare și protecție a drepturilor cetățenilor Republicii Moldova.

Prin urmare, Hotărârea de Guvern cu privire la modificarea și abrogarea unor acte normative, va viza modificarea următoarelor acte normative:

1. Hotărârea Guvernului nr.1276/2018 cu privire la aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă

Prin proiectul dat, se propune introducerea *Anexei nr. 12 Procedura de intermediere a muncii și angajarea în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova*”, prin care se propune a fi reglementat:

- modalitățile de angajare în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova;
- modalitățile de încheiere a tratatelor internaționale în domeniul migrației de muncă;
- plasarea în străinătate a lucrătorilor independenți;
- activitatea de intermediere și plasare în străinătate în scop de muncă a cetățenilor Republicii Moldova;
- intermedierea muncii realizată de agențiile private;
- modalitățile de obținere a licenței și de desfășurare a activității;
- modalitățile de încheiere, înregistrare și păstrate a contractelor individuale de muncă și cele asimilate în vederea desfășurării unei activități de muncă în străinătate;
- procedurile de intervenție în litigiile de muncă și procedura de repatriere a lucrătorilor migranți de către agențiile private;
- răspunderea și modalitățile de control a prestatorilor privați de servicii de intermediere și plasare în străinătate.

2. Hotărârea Guvernului nr. 894/2018 Metodologia privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii

Prin modificările la prezenta Hotărâre, se propune introducerea Metodologiei privind controlul de stat asupra agențiilor private și intermediarilor nelicențiați, care vizează:

- 1) modalitatea de control asupra activității legate de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova;
- 2) criteriile de risc specifice domeniului de activitate;
- 3) procedura de analiză a criteriilor de risc stabilite în dependență de specificul activității de intermediere a muncii în străinătate.

În temeiul modificărilor prezentate, Inspectoratul va realiza:

- 1) controlul planificat, în baza criteriilor de risc stabilite;
- 2) controlul inopinat;
- 3) controlul asupra intermediarilor nelicențiați, drept urmare a identificării acestora.

Astfel, se propune introducerea criteriilor specifice de control care sunt relevante în contextul evaluării riscurilor ce pot surveni în activitatea acestora, precum ar fi:

- 1) durata de la data efectuării ultimului control;
- 2) istoricul conformității sau neconformității cu prevederile legislației și cu prescripțiile Inspectoratului;
- 3) numărul de contracte de intermediere a muncii încheiate între agenția privată și solicitantul unui loc de muncă în străinătate;
- 4) numărul de contracte de muncă sau asimilate încheiate între persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă în străinătate și beneficiarul străin;
- 5) numărul de petiții și sesizări, cu referire la încălcări și abateri de la prevederile actelor normative, parvenite la Inspectoratul de Stat al Muncii.

În lumina celor expuse, metodologia propusă va constitui temeiul juridic de a realiza controlul de stat asupra agențiilor private, atribuție introdusă prin Legea nr.173/2020 cu privire la modificarea unor acte normative.

3. Hotărârea Guvernului nr.290/2009 pentru aprobarea Regulilor de eliberare a certificatului de luare în evidență a copilului care rămâne în țară, al cărui părinte/tutore (curator), cetățean al Republicii Moldova, se angajează provizoriu în muncă în străinătate se propune a fi abrogată, în contextul noilor modificări adoptate prin Legea nr. 112/2020 prin care se modifică Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți.

Astfel, luarea la evidență a copiilor ai căror părinți/unicul părinte se află temporar în altă localitate din țară sau peste hotare, inclusiv în scop de muncă se va realiza în condițiile art. 13, alin. (2) al Legii menționate.

Respectiv, odată ce asupra copilului a fost instituită custodia, custodele va prezenta copia de pe certificatul de custodie eliberat de autoritățile responsabile la ANOFM, în condițiile Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj.

Cu referire la impactul proiectului menționăm următoarele:

În domeniul ocupării forței de muncă:

Adoptarea prezentului proiect va asigura implementare eficientă a prevederilor Legii nr.105/2018 privind promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. Totodată, modificările propuse vor spori calitatea serviciilor și măsurilor de ocupare a forței de muncă prestate de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și a subdiviziunilor teritoriale ale acesteia.

În domeniul migrației de muncă:

Prevederile propuse de prezentul proiect vor asigura funcționalitatea și aplicativitatea reglementărilor în domeniul migrației de muncă, în special a noului sistem de reglementare a activității de intermediere și plasare în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova, instituit prin Legea nr.137/2020 pentru modificarea unor acte normative.

5. Fundamentarea economico-financiară.

Implementarea proiectului dat nu va necesita mijloace financiare suplimentare celor estimate și stabilite în Cadrului Bugetar pe Termen Mediu și incluse în proiectul bugetului pentru anul 2021.
Pentru implementarea măsurilor active, în prezent, sunt alocate anual circa 40 mil. lei.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Modificările introduse pot genera modificări la actele regulatorii interne ale Inspectoratului de Stat al Muncii, precum ar fi: - regulamentele de activitate ale Direcțiilor Inspectoratului de Stat al Muncii; - fișele de post ale angajaților Inspectoratului de Stat al Muncii, etc.
7. Avizarea și consultarea publică
În temeiul art.20 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a fost publicat anunțul privind intenția de elaborare a actului normativ http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=7721 .
Iar, urmare a înregistrării proiectului de către Cancelaria de Stat și aprobării proiectului în cadrul ședinței Secretarilor Generali, în conformitate cu prevederile art.20, anunțul cu privire la consultarea proiectului va fi publicat pe platforma particip.gov.md
8. Constatările expertizei anticorupție
Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Întrucât proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, nu se va realiza expertiza de compatibilitate.
10. Constatările expertizei juridice
În temeiul art.34 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, expertiza juridică se va realiza concomitent cu avizarea proiectului, în termenii stabiliți. La definitivarea proiectului, constatările expertizei vor fi abordate și incluse în notă.
11. Constatările altor expertize
Nu se constată necesitatea unor alte expertize.

Ministru

Viorica DUMBRĂVEANU